SINDROM DE RETRAGERE

PHILIP K. DICK

În mod sigur cel mai cunoscut de către cititorii Almanahului, dintre scriitorii contemporani pe care vi-i propunem. A trăit între 1928 şi 1982 şi este considerat a fi unul dintre primii trei autori de SF din secolul XX.

Poliţistul Caleb Myers localiză pe radar un mobil de suprafaţă rapid şi, imediat, îşi dădu seama că pilotul reuşise să decupleze sistemul automat de comandă; la o sută de kilometri pe oră, mobilul depăşise viteza legală. Pilotul aparţinea, probabil, Clasei Albastre – ingineri şi tehnicieni, cu pregătirea necesară modificării unei roţi. În consecinţă, arestarea avea să fie o problemă delicată.

Myers contactă prin radio o navă a poliţiei, la şaisprezece kilometri spre nordul autostrăzii. „Când te depăşeşte, taie-i alimentarea", îi sugeră colegului. „E prea rapid pentru baraje."

La 3:10 a.m., mobilul a fost stopat; lipsit de energie, se oprise la marginea autostrăzii. Myers acţionă comenzi, zburând agale spre nord, până când observă roata imobilizată şi, îndreptându-se spre ea prin traficul aglomerat, echipajul poliţiei, luminat alternativ în roşu şi albastru. Ateriză exact când tovarăşul său sosea la faţa locului.

Prudenţi, se apropiară împreună de roata oprită, pietrişul scrâşnindu-le sub cizme.

În roată se afla un bărbat slab, purtând cămaşă albă şi cravată; privea fix înainte, confuz, nemişcat, ignorând uniformele cenuşii ale celor doi poliţişti. Bulele lor de protecţie reflectau, între coapsă şi craniu, curgerea luminoasă a traficului. Myers ridică portiera, cercetând interiorul mobilului, în timp ce colegul său stătea cu laserul în mână, pregătit pentru o eventuală ambuscadă. Chiar pe săptămâna în curs, fuseseră ucişi astfel cinci membri ai biroului local din San Francisco.

„Cunoaşteţi pedeapsa pentru decuplarea sistemului automat de comandă: suspendare necondiţionată pe doi ani a permisului. Merită oare?" se adresă Myers bărbatului tăcut.

După o pauză, acesta întoarse capul şi spuse: „Sunt bolnav."

„Psihic? Sau fizic?” Myers atinse butonul de alarmă de la gât, luând legătura cu San Francisco General Hospital. În caz de urgenţă, ambulanţa putea sosi în cinci minute.

Ocupantul mobilului vorbi înăbuşit: „Senzaţie de ireal. Credeam că, accelerând, voi reuşi s-o depăşesc, s-ajung într-un loc cât mai... concret.” Atinse şovăielnic cu mâna pupitrul roţii, de parcă n-ar fi crezut în prezenţa suprafeţei capitonate.

„Deschideţi gura, vă rog, domnule”, rosti Myers şi îşi întoarse lanterna spre chipul bărbatului. Când acesta căscă reflex, poliţistul se aplecă, privind dincolo de dantura bine îngrijită.

„Ai văzut-o?” întrebă colegul său.

„Da.” Observase sclipirea. Unitate anticancer, instalată în gât; aidoma majorităţii non-terranilor, omul acesta era cancerofob. Probabil trăise cea mai mare parte din viaţă pe o colonie extraterestră, respirând aer pur, atmosferă artificială, sintetizată, de echipamente automate, înainte de sosirea oamenilor. Aşa că fobia era uşor de înţeles.

„Asta-i doctorul meu personal.” Necunoscutul scoase un portvizit din buzunar şi extrase din el o carte de vizită. I-o dădu, tremurând, lui Myers. „Specialist în medicină psihosomatică, la San Jose. Mă puteţi duce cumva la el?”

„Nu sunteţi bolnav”, se hotărî Myers, „Încă nu v-aţi adaptat pe deplin Pământului, gravitaţiei, atmosferei şi factorilor de mediu. Este trei şi un sfert dimineaţa; doctorul acesta – Hagopian sau cum l-o fi chemând – nu vă poate primi acum.” Cercetă cartea de vizită. Pe ea scria:

Acest om se află sub îngrijire
medicală. În caz de comportare
anormală, solicitaţi de urgentă
asistenţă medicală autorizată.

„Doctorii de pe Pământ”, vorbi celălalt poliţist, „nu acceptă pacienţi în afara orelor de program; va trebui să ţineţi minte asta, domnule...” Trecu laserul în cealaltă mână. „Prezentaţi-mi, vă rog, permisul de conducere.”

Bărbatul întinse automat tot portvizitul.

„Mergeţi acasă”, îi spuse Myers. Conform permisului, numele era John Cupertino. „Sunteţi căsătorit? V-ar putea conduce doamna: noi vă ducem în oraş... Roata e mai bine s-o lăsaţi aici şi să amânaţi până mâine utilizarea ei. Cât despre viteză...”

Cupertino îl întrerupse: „Nu sunt obişnuit cu limitarea ei. Ganymede n-are probleme de trafic; se circulă şi cu peste două sute la oră.” Vocea era ciudat de monotonă. Myers se gândi imediat la droguri, mai precis la

stimulentele thalamice; Cupertino părea vizibil surescitat. Asta putea explica decuplarea regulatorului oficial de viteză, sarcină relativ uşoară pentru cineva obişnuit cu mecanismele. Şi totuşi...

Mai era ceva. Experienţa de douăzeci de ani de serviciu a lui Myers intuia asta.

Se aplecă şi deschise torpedoul, luminând în interior. Scrisori, un ghid AAA al motelurilor recomandate...

„Nu sunteţi convins c-aţi fi pe Pământ, aşa-i, domnule Cupertino?" Myers studie faţa bărbatului. Era inexpresivă. „Eşti un nenorocit de toxicoman, care-şi închipuie că asta e o fantezie, un sentiment de culpabilitate indus de drog... şi că, de fapt, te afli bine mersi acasă, pe Ganymede, în sufrageria unei vile cu douăzeci de camere – fără îndoială, înconjurat de servitorii autonomi. Am dreptate?" Râse scurt şi se întoarse spre colegul său. „Îl găseşti oriunde pe Ganymede", exclamă el. „Praful. Frohedadrină, asta-i denumirea extrasului. Tulpinile uscate sunt macerate, apoi amestecul e fiert, decantat, filtrat şi comercializat sub formă de ţigări. Odată inhalate..."

„N-am fumat niciodată Frohedadrină", spuse apatic John Cupertino; privea fix înainte. „Ştiu că sunt pe Pământ. Dar e ceva-n neregulă. Priviţi." Se aplecă şi îşi introduse mâna în pupitrul capitonat; Caleb Myers o văzu dispărând până la încheietură. „Vedeţi? Totul în jur e aparenţă, aidoma umbrelor. Pur şi simplu, concentrându-mă, vă pot face pe amândoi să dispăreţi. Sunt convins că pot face asta. Dar... *nu vreau!"* Vocea îi vibra disperată. „Vreau să fiţi reali; vreau ca totul să fie real, inclusiv Hagopian."

Myers activă emiţătorul de gât şi vorbi: „Fă-mi legătura cu doctorul Hagopian din San Jose. Urgent; nu mă interesează dacă-l treziţi din somn."

Se auzi un „clic" la stabilirea legăturii.

Privindu-i pe colegul său, Myers rosti: „Eşti martor. L-ai văzut trecându-şi mâna prin pupitru. Poate, într-adevăr, e-n stare să ne facă să dispărem." Nu simţea vreo dorinţă deosebită să verifice acest lucru; era tulburat şi acum dorea să-l fi lăsat pe Cupertino să-şi continue cursa pe autostradă, să-şi piardă urma dacă era nevoie. Să se ducă oriunde poftea.

„Ştiu de ce se întâmplă toate astea", spuse Cupertino, gândind parcă cu voce tare. Scoase o ţigară, o aprinse; mâna îi tremura mai puţin acum. „Din cauza morţii soţiei mele, Carol."

Nici unul dintre poliţişti nu-l contrazise; rămaseră tăcuţi, aşteptând răspunsul la apel.

Îmbrăcat cu pantaloni şi jachetă peste pijama, ferit de răcoarea nopţii,

Gottlieb Hagopian îşi întâmpină pacientul – pe John Cupertino – în cabinetul său, altfel închis la ore atât de matinale. Hagopian aprinse luminile, apoi dădu drumul la încălzire şi îşi trase un scaun, întrebându-se ce impresie îşi făcea celălalt despre părul lui ciufulit.

„Regret deranjul", spuse Cupertino, dar nu părea sincer; părea trezit de-a binelea, acum, la patru dimineaţa. Stătea picior peste picior şi fuma. Blestemând şi suduind în sinea sa, Hagopian trecu în camera din spate, să-şi facă o cafea. Măcar la *atât* avea şi el dreptul.

„Poliţiştii", vorbi Hagopian, „credeau, după cum te comportai, că erai sub influenţa unor stupefiante. Nu prea te cunoşteau, aşa-i?" Acesta era felul de a fi al lui Cupertino; omul era cam maniac.

„N-ar fi trebuit s-o ucid pe Carol. De-atunci, totul s-a schimbat."

„Acum îi simţi lipsa? Ieri, când ne-am văzut, ai spus..."

„Asta a fost la prânz; întotdeauna devin optimist când e soarele pe cer. *A propos* – am angajat un avocat. Îl cheamă Phil Wolfson."

„De ce?" Cupertino nu era acuzat de nimic; amândoi ştiau acest lucru.

„Am nevoie de îndrumări profesionale. Pe lângă ale dumitale. Nu te critic, doctore; să nu te simţi jignit. Însă unele aspecte ale situaţiei mele sunt mai mult legale decât medicale. Conştiinţa e un fenomen interesant; parte se află în domeniul psihologic, parte..."

„Cafea?"

„În nici un caz. Pe urmă, chiar nu mai pot dormi."

„Le-ai povestit celor de la poliţie despre Carol? Despre faptul că ai omorât-o?"

„Am spus doar că a murit; am fost prudent."

„În schimb, n-ai fost prudent când ai condus cu o sută şaizeci pe oră. Menţionau un caz în *Chronicle*, astăzi, când Patrula Districtuală a intervenit, pe autostrada de lângă Golf, dezintegrând un nebun care rula cu o sută cincizeci pe oră; perfect legal, de altfel. Siguranţa publică, vieţile..."

„L-au somat", completă Cupertino. Nu părea prea îngrijorat; de fapt, era chiar liniştit. „A refuzat să oprească. Cum spuneai: un nebun."

„Îţi dai seama că, desigur, Carol trăieşte încă. Şi locuieşte aici, pe Pământ, în Los Angeles."

„Desigur." Cupertino încuviinţă iritat. „De ce ţinea Hagopian să accentueze evidenţa? Vorbiseră despre asta de nenumărate ori şi, fără îndoială, acum psihiatrul avea să-i pună din nou vechea întrebare: cum poţi susţine că ai omorât-o, când ştii de fapt că ea e încă-n viaţă? Oboseală şi enervare: singurele rezultate ale acestor discuţii inutile.

Luând o agendă, Hagopian notă rapid ceva, apoi rupse foaia şi i-o

dădu.

„O reţetă?” Cupertino o luă întrebător.

„Nu. O adresă.”

Pe foaie era trecută o adresă din Pasadena de Sud. Probabil domiciliul lui Carol; se încruntă, furios.

„M-am gândit să încercăm şi asta”, spuse Hagopian. „Vreau să mergi acolo şi s-o vezi la faţă. După aceea vom...”

„S-o vadă cei de la Six-Planet, nu eu”, ripostă Cupertino, înapoind hârtia. „Ei poartă întreaga răspundere; din cauza lor am făcut ce-am făcut. Ştii asta, degeaba mă priveşti aşa. Al cui era planul secret; sau poate greşesc?!”

Hagopian suspină. „La patru dimineaţa, totul e confuz. Întreaga lume pare ameninţătoare. Ştiu: atunci, pe Ganymede, ai lucrat pentru Six-Planet. Dar răspunderea morală...” Se întrerupse. „E greu de spus, John. Ai declanşat laserul, aşa că trebuie să-ţi asumi consecinţele acestui gest.”

„Carol urma să divulge homeoziarelor locale iminenta revoltă pentru eliberarea lui Ganymede, precum şi rolul jucat de autorităţile satelitului, în special Six-Planet Educational Enterprises. I-am spus că n-o pot lăsa să facă aşa ceva. De fapt, unica ei motivaţie era că mă ura. Atât de orbeşte, încât nici nu s-a gândit la implicaţiile unei asemenea acţiuni. Ca mai toate femeile, a fost mânată de orgoliu personal şi mândrie ofuscată.”

„Du-te la adresa pe care ţi-am dat-o”, insistă Hagopian. „Vorbeşte cu Carol. Convinge-te că n-ai ucis-o, iar ceea ce s-a întâmplat pe Ganymede, acum trei ani...” Gesticulă, căutându-şi cuvintele.

„Bine, doctore”, spuse sarcastic Cupertino. „Atunci ce s-a întâmplat, de fapt? Fiindcă în ziua – sau, mai degrabă, în noaptea aceea – am nimerit-o pe Carol cu laserul chiar între ochi, exact în lobul frontal. Am plecat apoi din conapt la astroport, de unde am luat o navă a Interplanului, care m-a adus pe Pământ. Şi în tot acest timp, ştiu sigur că era moartă.” Aşteptă. Acum, Hagopian părea surprins; poate nu avea răspunsul gata.

După o pauză, analistul încuviinţă. „Da, memoria nu te înşeală; toate astea sunt şi în fişa ta medicală şi nu văd rostul discuţiei. Sincer vorbind, e o oră foarte incomodă pentru conversaţie. Personal, nu înţeleg de unde provine fixaţia pe care ai făcut-o; ştiu că te înşeli, deoarece am întâlnit-o pe soţia dumitale, am vorbit şi am corespondat cu ea, ulterior datei la care ţii minte că ai ucis-o pe Ganymede.”

Cupertino apucă hârtia, pregătit s-o rupă. „Oferă-mi un singur motiv pentru care s-o văd.”

„Un motiv?” repetă Hagopian. Părea descurajat şi obosit. „Da, îţi pot oferi aşa ceva, dar eşti sigur că-l vei accepta?”

„S-auzim.”

„Carol era pe Ganymede în noaptea aceea, în noaptea în care crezi c-ai omorât-o. Poate ştie ea de unde provin falsele amintiri; în scrisori, a lăsat să scape unele aluzii în acest sens.” îl scrută pe Cupertino. „Asta e tot ce ştiu.”

„O să mă duc”, spuse Cupertino. Porni grăbit spre uşă. Ciudat, gândi, să afli amănunte despre moartea unei persoane chiar de la acea persoană. Însă Hagopian avea dreptate; Carol era unica fiinţă care mai fusese de faţă, atunci... De mult ar fi trebuit să-şi dea seama că, finalmente, tot la ea va ajunge.

În sistemul său logic exista o lacună, pe care era obligatoriu s-o înlăture.

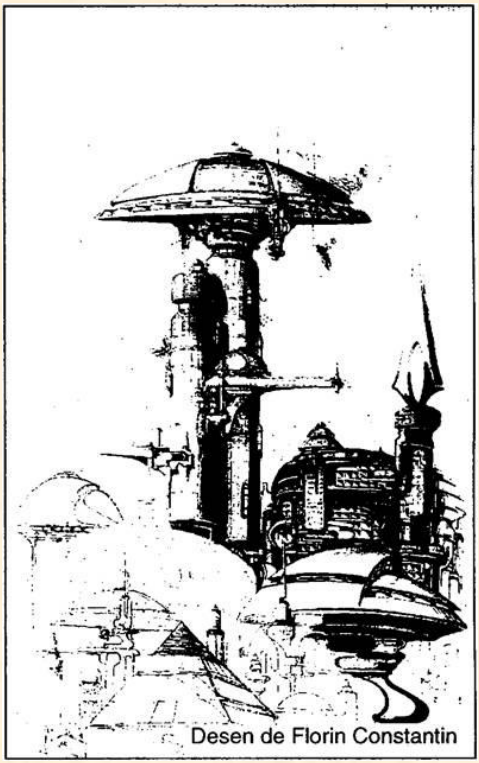
Desen de Florin Constantin

Se făcuse şase dimineaţa când ajunse la locuinţa lui Carol Holt Cupertino. Sună îndelung până să se deschidă uşa; Carol, purtând o cămaşă de noapte albastru-străvezie, din nylon, şi papuci albi, pufoşi, îl privea somnoroasă. O pisică ţâşni afară, pe lângă ea.

„Îţi mai aminteşti de mine?” vorbi Cupertino, ferindu-se de pisică.

„O, Doamne.” Femeia îşi dădu din ochi şuviţa de păr blond, încuviinţând. „Cât e ceasul?” Lumina cenuşie, rece, umplea strada pustie; Carol dârdâi, frecându-şi braţele. „Cum te-ai sculat aşa devreme? Niciodată nu te trezeai înainte de opt.”

„Nu prea mai am somn.” Ocolind-o, intră în sufrageria întunecată, cu jaluzelele coborâte. „Îmi oferi o cafea?”

„Sigur.” Se duse indiferentă la bucătărie şi tastă CAFEA FIERBINTE la automatul culinar; întâi una, apoi a doua ceaşcă apărură, emanând o aromă îmbietoare. „Frişcă pentru mine”, spuse ea, „frişcă şi zahăr pentru tine. Ca la copii.” Îi întinse farfurioara; parfumul trupului ei – căldură, moliciune şi somn – se împleti cu cel al cafelei.

„După cum arăţi, nu s-ar zice că sunt peste trei ani de când nu ne-am văzut”, observă Cupertino. De fapt, slăbise şi era mai zveltă.

Carol se aşează la masă, frecându-şi în continuare braţele. „Şi asta dă de bănuit?” Era îmbujorată, cu ochii strălucitori.

„Nu. A fost un compliment.” Se aşează şi el. „Hagopian m-a trimis aici; A socotit că n-ar strica o confruntare. Evident...”

„Da”, îl întrerupse ea. „Ştiu. Am fost de câteva ori prin nordul Californiei şi l-am vizitat... mă rugase într-una din scrisori. E un tip cumsecade. Te-a însănătoşit, nu?”

„ «Însănătoşit»?” Înălţă din umeri. „Sigur că da. Doar că...”

„Doar că ai în continuare acea *idée fixe.* Ideea ta de bază, amăgitoare, înrădăcinată, că psihoterapia nu-ţi poate fi de nici un ajutor. Aşa e?”

„Dacă te referi la amintirea de-a te fi omorât, da; îmi amintesc – *ştiu că aşa a fost.* Dar Hagopian spera să-mi poţi spune ceva în plus; la urma urmei, aşa cum...”

„Are dreptate”, aprobă Carol, „dar merită oare să mai discut cu tine? E cumplit de plictisitor şi, Dumnezeule, e abia şase dimineaţa. N-aş putea să mă culc şi să te caut ceva mai târziu, poate spre seară? Nu?” Oftă. „Okay. Ei bine, ai vrut să mă omori. Aveai o armă laser. Asta s-a întâmplat la conaptul nostru din New Detroit G, pe Ganymede, în 12 martie 2014.”

„De ce am vrut să te omor?”

„Ştii asta foarte bine.” Tonul vocii era amar; sânii îi tresăltau indignaţi.

„Da.” în treizeci şi cinci de ani de viaţă, nu mai făcuse asemenea greşeală, atât de gravă. La divorţ, soţia sa fusese partea reclamantă, deoarece aflase despre revolta plănuită; şi profitase din plin, formulând în consecinţă clauzele de despărţire. În cele din urmă, pretenţiile ei exorbitante îl obligaseră s-o caute la fosta locuinţă comună – pe atunci el se mutase deja, într-un conapt mai mic, la celălalt capăt al oraşului – şi să-i explice lui Carol, în mod onest, că nu-i putea satisface doleanţele. Şi, de aici, ameninţarea ei de a dezvălui totul heomeoziarelor, organele oficiale de presă de pe Ganymede, aparţinând de *New York Times* şi *Daily News.*

„Ai scos arma”, spunea Carol, „şi ai jucat-o în mână, fără o vorbă. Am înţeles imediat; fie acceptam o înţelegere necinstită, care...”

„Am tras?”

„Da.”

„Şi te-am nimerit?”

„Nu. Am fugit din conapt, în josul holului, spre ascensor. Am coborât la sergent, în camera de gardă de la primul palier şi am chemat de acolo poliţia. Au venit. Te-au găsit încă în conapt.” Vocea i se aspri. „Plângeai.”

„Cerule”, murmură Cupertino. Amândoi tăcură o vreme, sorbind din cafele. Mâna soţiei sale tremură pe masă şi ceaşca zăngăni în farfurioară.

„Bineînţeles”, reluă liniştită Carol, „am continuat acţiunea de divorţ. Date fiind circumstanţele...”

„Hagopian credea că ştii de unde provin amintirile pe care le am, legate de crimă. Ai făcut o aluzie la asta. Într-o scrisoare.”

Ochii ei albaştri licăriră. *”În noaptea aceea nu ai avut false amintiri;* ştiai că ai dat greş. Amboynton, procurorul districtual, te-a lăsat să alegi între tratament psihiatric obligatoriu şi inculpare sub acuzaţia de tentativă gravă de omucidere; ai preferat prima variantă – evident – şi astfel au început şedinţele cu Hagopian. Falsa amintire – pot să-ţi spun exact când a apărut. Cu puţin timp înainte să vii de pe Ganymede pe Pământ, ai fost la Six-Planet, unde te-a consultat psihologul firmei, un oarecare Edgar Green, detaşat la secţia personal.” Se ridică să-şi umple ceaşca. „Probabil el ţi-a implantat-o.”

„De ce?”

„Ştiau că mi-ai vorbit despre revoltă. Au crezut că te vei sinucide din cauza remuşcărilor şi a suferinţei, tu însă ai plecat spre Terra, după cum fusese înţelegerea cu Amboynton. De fapt, ai încercat să te sinucizi în cursul călătoriei... de asta îţi aminteşti, nu?”

„Continuă.” Habar n-avea despre această sinucidere ratată.

„Să-ţi arăt extrasul din homeoziar; era firesc să-l păstrez.” Carol ieşi; i se auzea vocea din dormitor. „Probabil din sentimentalism nechibzuit. «Pasager pe o navă a Interplan-ului oprit când...»” Vocea se întrerupse şi urmă o tăcere.

Sorbind încet din cafea, Cupertino aşteptă, ştiind că un astfel de extras n-avea cum să existe. Deoarece el nu încercase vreodată să se sinucidă.

Nedumerită, Carol reveni în bucătărie. „Nu-l mai găsesc. Şi doar era în primul volum din *Război şi pace*; îl foloseam ca semn de carte.” Părea stânjenită.

„Nu sunt singurul care are false amintiri. Dacă despre asta e vorba.” Simţi, pentru prima oară în peste trei ani, că, în sfârşit, progresa.

Însă nu-şi dădea seama cum anume. Cel puţin deocamdată. „Nu înţeleg”, spuse Carol. „Ceva e în neregulă.”

În timp ce Cupertino aştepta în bucătărie, Carol se îmbrăcă în dormitor. Reapăru, purtând un pulover verde, fustă şi tocuri; pieptănându-se, se opri la automat şi comandă pâine prăjită şi două ouă moi. Acum era aproape şapte; lumina din stradă nu mai era cenuşie, ci vag aurie. Traficul se îndesea; se făceau auzite primele vehicule comerciale şi roţi particulare.

„Cum ai reuşit să-ţi faci rost de casă?” o întrebă. „Ştiu că şi-n Los Angeles şi-n Golf, e imposibil să obţii ceva mai acătării decât un conapt

într-un zgârie-nori.”

„Cu repartiţie de la firma unde lucrez.”

„Cum se numeşte?” întrebă prudent şi, totodată, curios. Evident, era vorba de relaţii foarte sus-puse; Carol ocupa, probabil, un post important.

„Falling Star Associates.”

Numele nu-i spunea nimic. „Activează în afara Terrei?” Dacă era o sucursală mascată a Interplan-ului...

„E o societate de control. Iar eu sunt asistenta preşedintelui general; prospectez piaţa. Firma la care ai lucrat, Six-Planet Educational Enterprises, ne aparţine; deţinem majoritatea acţiunilor. Dar n-are importanţă. E doar o coincidenţă.”

Carol servi singură micul dejun, fără să-i adreseze nici o invitaţie. Îi studie, iritat, binecunoscutele mişcări elegante. Păstra încă în gesturi o distinctivă noblеţe mic-burgheză; era neschimbată. Poate chiar mai rafinată, mai feminină decât de obicei.

„Încep”, spuse Cupertino, „să înţeleg.”

„Pardon?” îl privi, ochii ei albaştri urmărindu-l atenţi. „Ce să înţelegi, Johnny?”

„Ceva legat de tine. Prezenţa ta. Eşti, evident, foarte reală – la fel de reală ca orice altceva. La fel de reală ca oraşul Pasadena, ca masa asta...” Izbi brusc suprafaţa de plastic a mesei. „La fel de reală ca Hagopian sau ca poliţiştii care m-au oprit azi-dimineaţă.” Se încordă. *„Însă cât de reală? Cred că asta e principala întrebare.* Aşa s-ar putea explica senzaţia pe care-o am, când trec cu mâinile prin materie; sau prin pupitrul roţii. Acea foarte neplăcută senzaţie că totul în jur este inconsistent, că locuiesc într-o lume de umbre.”

Privindu-l, Carol izbucni deodată în râs. Apoi continuă să mănânce.

„E posibil”, reluă Cupertino, „să mă aflu pe Ganymede, într-o închisoare sau într-o clinică de psihiatrie. Din cauza acţiunii mele criminale. Şi să fi trăit, în toţi aceşti ani, de când te-am omorât, într-o lume imaginară.

„Doamne”, clătină Carol din cap. „Nu ştiu dacă să râd de tine sau să plâng; e atât de...” Gesticulă. „Patetic. Te compătimesc, Johnny. Te complaci în fantezii şi consideri Pământul, cu tot ce e pe el, un produs al minţii tale. Ascultă – nu crezi c-ar fi mai profitabil să renunţi la ideea asta fixă? Dă uitării, pur şi simplu, faptul că m-ai ucis...”

Videofonul sună.

„Scuză-mă.” Grăbită, Carol îşi şterse buzele şi se ridică să răspundă. Cupertino rămase pe loc, jucându-se posomorît cu o felie de pâine prăjită, căzută din farfurie; untul îi păta degetele şi-l linse gânditor, apoi îşi dădu

seama că-i era o foame de lup. Trebuia să ia şi el un mic dejun, aşa că se duse singur la automat. Comandă şuncă, jumări, pâine prăjită şi încă o ceaşcă de cafea fierbinte.

Dar cum pot subzista? se întrebă... *Cum pot asimila substanţă, dacă asta este o lume imaginară?*

Probabil mănânc hrană autentică, decise el. *Servită la clinică sau la închisoare; mâncarea există, iar eu o consum cu adevărat – există o cameră, cu pereţi şi cu podea... însă nu această cameră. Şi nici aceşti pereţi sau această podea.*

Şi – există oameni. Dar nu femeia din faţa mea. Nu Carol Holt Cupertino. Altcineva. Un paznic impersonal sau un infirmier. Şi un doctor. Poate, chibzui el, *doctorul Hagopian.*

Măcar atât e sigur, îşi spuse Cupertino. *Hagopian e, în mod cert, psihiatrul meu.*

Carol reveni în bucătărie, aşezându-se din nou. „E pentru tine. Hagopian."

Se duse de îndată să vorbească.

Pe ecran, imaginea lui Hagopian părea încordată şi obosită. „Văd că ai ajuns acolo, John. Ei? Cum a mers?"

„Unde suntem, Hagopian?"

Încruntându-se, psihiatrul spuse: „Nu văd..."

„Suntem amândoi pe Ganymede, nu-i aşa?"

Hagopian vorbi: „Eu sunt la San Jose; dumneata eşti la Los Angeles."

„Cred că ştiu cum să-mi probez teoria. Voi întrerupe tratamentul; dacă sunt prizonier pe Ganymede, e imposibil, dar dacă sunt liber pe Pământ, aşa cum susţii..."

„Eşti pe Pământ", rosti Hagopian, „dar nu eşti liber. Din cauza atentatului la viaţa soţiei dumitale, eşti *obligat* să te prezinţi la mine, la şedinţe periodice de psihoterapie. Ştii asta. Ce ţi-a spus Carol? Ţi-a lămurit, cât de cât, evenimentele din noaptea aceea?"

„Cred că da", răspunse Cupertino. „Am aflat că lucrează la compania ce deţine SixPlanet-ul; doar atât şi tot a servit la ceva călătoria până aici. Six-Planet o folosea, probabil, ca să mă ţină sub observaţie, iar eu mi-am dat seama."

„P-poftim?" se bâlbâi Hagopian.

„Un câine de pază. Să vadă dacă nu calc pe-alături; le-o fi fost teamă să nu divulg autorităţilor terrane revolta. Aşa încât au ales-o pe Carol să mă supravegheze şi, când i-am spus ce ştiam, au avut dovada că nu se puteau bizui pe mine. I-au ordonat propriei mele soţii să mă omoare; a încercat, a

dat greş, şi toţi cei implicaţi au fost pedepsiţi de autorităţile terrane. Carol a scăpat, fiindcă ea nu era, oficial, angajată la Six-Planet."

„Stai", rosti Hagopian. „E cumva plauzibil. Dar..." Ridică mâna. „John, revolta a reuşit; e un fapt istoric. Acum trei ani, Ganymede, Callisto şi Io au înlăturat simultan dominaţia Pământului, devenind lumi independente. Orice copil cunoaşte aceste fapte – Războiul Tri-Lunar din 2014. Nu l-am menţionat niciodată în discuţiile noastre, deoarece credeam că ţi-e la fel de familiar ca..." Gesticulă. „Ei, ca orice altă realitate istorică."

Întorcându-se spre Carol, John Cupertino întrebă: „Aşa este?"

„Bineînţeles. Nereuşita revoltei e înglobată şi ea în fantezia ta?" Zâmbi. „Ai lucrat opt ani în slujba unuia dintre trusturile majore ce-o finanţau, apoi, dintr-un motiv obscur, ai preferat să-i ignori reuşita. Zău, Johnny, îmi pare rău de tine; e chiar păcat, să ştii."

„Un motiv trebuie să existe", spuse Cupertino. „Să fiu ţinut în necunoştinţă de cauză. Să mi se ascundă aceste lucruri." Tulburat, întinse mâna...

Tremurând, mâna trecu prin ecranul videofonului şi dispăru. O trase imediat înapoi; mâna reapăru. O văzuse însă dispărând. Şi înţelesese.

Iluzia era bună – dar nu suficient de bună. Pur şi simplu, nu era perfectă; avea limite.

„Doctore Hagopian", se adresă imaginii miniaturale, „întâlnirile noastre au luat sfârşit. Începând din acest moment, eşti concediat. Trimite-mi acasă nota de plată, şi mulţumesc foarte mult." Se aplecă să întrerupă legătura.

„Nu poţi face aşa ceva", vorbi imediat Hagopian. „După cum ţi-am spus, tratamentul este obligatoriu. N-ai de ales, Cupertino. Dacă nu te supui, vei fi adus din nou în faţa tribunalului, un lucru pe care ne străduim cu toţii să-l evităm. Te rog, crede-mă; nu-ţi vreau răul."

Cupertino întrerupse legătura şi ecranul se stinse.

„Are dreptate", spuse Carol, din bucătărie.

„Minte", răspunse el. Şi, încet, reveni la masă, aşezându-se pentru a-şi continua micul dejun întrerupt.

Odată întors la conaptul său din Berkeley, Cupertino ceru o convorbire cu doctorul Edgar Green, de la Six-Planet Educational Enterprises, de pe Ganymede. Obţinu legătura jumătate de oră mai târziu.

„Vă amintiţi de mine, doctore Green?" întrebă, stând în dreptul ecranului. Chipul între două vârste, aţintit asupra sa, îi era necunoscut; nu-l mai văzuse până acum pe acest bărbat. Oricum, cel puţin o configuraţie funda-

mentală de realitate trecuse testul: exista un doctor Edgar Green, la secţia personal de la Six-Planet. În privinţa asta, Carol spusese adevărul.

„Parcă ne-am mai întâlnit”, spuse Green, „însă, din păcate, îmi scapă numele dumnevoastră.”

„John Cupertino. Actualmente rezident pe Terra. Fost pe Ganymede. Acum trei ani şi ceva, puţin înainte de revolta de acolo, am fost acuzat de uciderea soţiei mele, Carol. Procesul îl mai ţineţi minte, doctore?”

„Hmm”, se încruntă celălalt. Înălţă o sprânceană. „Aţi fost achitat, domnule Cupertino?”

Ezitând, Cupertino răspunse: „Eu – beneficiez în mod curent de îngrijire psihiatrică, aici, în zona Golfului din California. Dacă asta vă spune ceva.”

„Înţeleg că aţi fost declarat legal iresponsabil, da? Deci n-a existat nici o condamnare.”

Prudent, Cupertino încuviinţă. „Se poate să fi vorbit cu dumneavoastră, îmi amintesc foarte vag. Am extrem de mulţi pacienţi... aţi lucrat aici?”

„Da.”

„Exact, ce anume doriţi de la mine, domnule Cupertino? Clar, există un motiv, altfel n-aţi fi făcut un asemenea apel, relativ costisitor. V-aş sugera – în special pentru finanţele dumneavoastră – să treceţi la obiect.”

„Doresc să-mi trimiteţi dosarul referitor la cazul meu. Mie, nu psihiatrului care mă tratează. Se poate aranja acest lucru?”

„În ce scop, domnule Cupertino? Pentru angajare?”

Cupertino trase aer în piept. „Nu, doctore. Pentru a mă edifica asupra tehnicilor psihiatrice cu care am fost tratat. De corpul dumneavoastră medical, care vă e direct subordonat. Vreau să verific dacă am fost supus acolo la o terapie corectivă majoră. Am dreptul să ştiu asta, doctore? Eu cred că da.” Aşteptă, gândind, *am cam una la mie şanse să obţin ceva important de la acest om.* Merita, însă, să încerce.

„Terapie corectivă? Cred că faceţi o confuzie, domnule Cupertino. Noi facem doar teste de aptitudini, trasarea profilului psihologic – nu practicăm nici un fel de terapie. Analizăm viitorul angajat pentru...”

„Doctore Green, aţi participat în vreun fel la revolta de acum trei ani?”

Green dădu din umeri. „La fel ca toţi ceilalţi. Fiecare ganymedean s-a implicat, într-un fel sau altul.” Vocea îi devenise precaută.

„Pentru a păstra secretul revoltei, aţi fi putut implanta o falsă amintire în memoria mea, cu scopul...”

„Îmi pare rău”, întrerupse Green. „Sunteţi, evident, psihotic. N-are sens să risipiţi banii pe această convorbire; sunt surprins cum de v-au per-

mis accesul la un circuit extern."

„Dar se pot implanta false amintiri", insistă Cupertino. „Folosind tehnici psihiatrice uzuale. Sunteţi de acord cu mine?"

Green oftă. „Da, domnule Cupertino. Era posibil încă de la jumătatea secolului douăzeci. Asemenea tehnici au fost studiate şi aplicate la Institutul Pavlov din Moscova, începând din 1940, fiind apoi perfecţionate în timpul războiului din Coreea. Un om poate fi făcut să creadă orice."

„Deci e posibil să aibă dreptate Carol." Nu ştia dacă trebuie să fie dezamăgit sau nu. Înseamnă, îşi dădu el seama, că totuşi nu sunt un criminal; şi asta e foarte important. Carol trăieşte, iar Pământul, oamenii, oraşele şi obiectele de aici, toate sunt reale. Şi totuşi... „Dacă vin pe Ganymede, *aş putea să-mi văd dosarul?* Evident, fiind suficient de sănătos pentru a călători, nu mai pot fi considerat psihotic. Se poate să fiu încă bolnav, doctore, dar nu chiar atât de bolnav." Aşteptă; era o speranţă firavă şi, totodată, singura pe care-o mai avea.

„Da", aprobă Green, „nu există vreo regulă a companiei care să interzică unui angajat – sau fost angajat – examinarea dosarului personal; cred că vi l-aş putea chiar ceda definitiv. Aş prefera, însă, să vorbesc mai întâi cu psihiatrul dumneavoastră. Îmi daţi numele lui, vă rog? Şi dacă e de acord, vă scutesc de o călătorie; vă trimit dosarul acasă, pe cablu video, chiar astă-seară, dacă e posibil."

Cupertino furniză informaţia cerută, apoi întrerupse convorbirea. Ce va spune Hagopian? O întrebare interesantă, la care nu ştia răspunsul. Habar n-avea cum va reacţiona cel pe care tocmai îl concediase.

Va afla, însă, la căderea nopţii, în mod cert.

Intuia că Hagopian va accepta. Dar din cu totul alte motive.

Oricum, nu conta; motivele lui Hagopian nu erau importante – pe Cupertino nu-l interesa decât dosarul. Să pună mâna pe el, să-l citească şi să afle dacă avea sau nu dreptate Carol.

Două ore mai târziu – un timp incredibil de lung – îşi dădu dintr-o dată seama că Six-Planet putea oricând modifica dosarul, îndepărtând informaţiile de interes. Urmând ca el, pe Pământ, să primească un document inutil, irelevant.

Şi atunci, ce-i de făcut?

Bună întrebare. La care, din nefericire, n-avea răspuns – deocamdată.

Primi dosarul la conapt, seara, prin Wester Union Messenger. Semnă confirmarea, se instală în sufragerie şi îl deschise.

În câteva minute, bănuielile i se confirmară: nu existau nici un fel de

referiri la implantările de false amintiri. Fie dosarul fusese refăcut, fie Carol greşea. Greşea – sau minţea. Oricum ar fi fost, însă, tot efortul lui fusese în zadar.

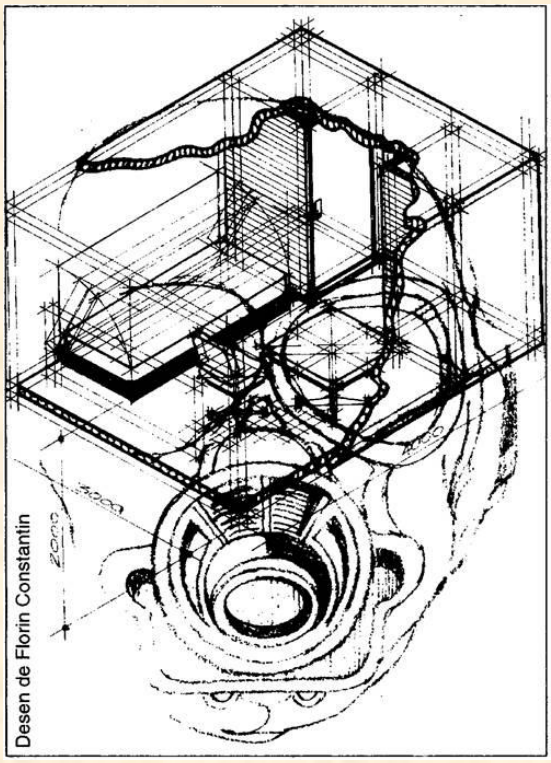

Telefonă la Universitatea din California şi, după mai multe încercări, izbuti să dea de cineva care să-l ajute. „Doresc să analizaţi acest document. Mă interesează să aflu cât de recent a fost rescris. De fapt, e o copie video de la Western Union, aşa că va trebui să vă orientaţi doar după anacronisme. Vreau să ştiu dacă materialul a fost alcătuit acum trei ani sau mai recent. Puteţi obţine rezultate pentru o perioadă atât de scurtă?”

„Puţine cuvinte s-au schimbai în ultimii trei ani”, spuse filologul... Totuşi, merită încercat. Cât de repede doriţi răspunsul?”

„Cât mai curând.”

Expedie documentul la universitate printr-un curier. Avea acum un răgaz binevenit şi, totodată, ocazia să se concentreze asupra unui alt aspect al problemei.

Dacă existenţa sa pe Pământ era iluzie, ea se apropia cel mai mult de realitate în timpul şedinţelor cu Hagopian. Prin urmare, dacă vroia să depăşească sistemul imaginar şi să afle adevărul, atunci ar fi fost cel mai potrivit moment. Fiindcă un fapt era definitiv stabilit: întâlnirile cu Hagopian.

Se ridică şi începu să compună numărul analistului. Ieri noapte, după arestare, Hagopian îl ajutase; nu era normal să-l revadă atât de repede, însă continuă să apese tastele. Ţinând seama de cum se prezenta situaţia, avea o justificare; îşi putea permite cheltuiala... Şi, deodată, îşi aminti ceva.

Arestarea. În minte îi reveniră vorbele poliţistului; îl bănuise pe Cupertino că se droghează cu Frohedadrină. Pe bună dreptate: *remarcase*

simptomele specifice.

Poate aşa se menţinea sistemul imaginar; îi administrau Frohedadrină la intervale regulate, probabil în mâncare.

Oare nu cumva acesta era cel mai sigur drum spre paranoia – şi spre psihopatie?

Însă, paranoia sau nu, ideea îşi avea logica ei.

Trebuia să-şi facă analiza sângelui. Numai astfel putea fi confirmată prezenţa drogului; rămânea doar să se prezinte în Oakland, la clinica firmei sale, unde, pretextând o septicemie, putea cere analiza respectivă. În mai puţin de o oră, ar fi aflat şi răspunsul.

Un rezultat pozitiv i-ar fi dat dreptate, pe toată linia. Se afla încă pe Ganymede, nu pe Pământ. Şi tot ce simţea – sau părea să simtă – era iluzie, cu posibila excepţie a vizitelor sale periodice şi obligatorii la psihiatru.

Bineînţeles, analiza trebuia făcută imediat. Ce mai aştepta? Dispunea acum de cel mai potrivit test cu putinţă, şi totuşi ezita.

Cât de mult ţinea să afle adevărul?

În mod cert, analiza era necesară; renunţă temporar la convorbirea cu Hagopian, se duse în baie să se radă, apoi îmbrăcă o cămaşă curată, îşi puse cravata şi părăsi conaptul, îndreptându-se spre roata parcată în apropiere; într-un sfert de oră avea să fie la clinica firmei.

Firma. Se opri, cu mâna pe uşa roţii, simţindu-se ridicol. Scăpaseră ceva din vedere la alcătuirea iluziei. Pentru că nu ştia unde lucrează. Un segment major al sistemului, pur şi simplu, lipsea.

Se întoarse la conapt şi îl sună pe Hagopian.

Hagopian era destul de posomorât. „Bună seara, John. Văd că eşti acasă; n-ai stat prea mult la Los Angeles."

Cupertino vorbi răguşit: „Doctore, unde lucrez? Până acum credeam că ştiu – mai precis, până azi. Nu sunt şi eu angajat undeva, patru zile pe săptămână, la fel ca toţi ceilalţi?"

„Ba da", rosti calm Hagopian. „Lucrezi la o firmă din Oakland, Triplan Industries Incorporated, pe bulevardul San Pablo, în apropiere de Strada 21. Adresa exactă o găseşti în cartea de telefon. Însă acum ţi-aş sugera să te odihneşti; ai stat treaz toată noaptea şi te afli într-o stare avansată de epuizare."

„Să presupunem", zise Cupertino, „că fragmente tot mai mari din sistemul imaginar încep să dispară. Pentru mine, n-ar fi prea plăcut." Elementul lipsă îl înspăimânta; era ca şi cum o parte din el s-ar fi dizolvat. Să nu ştie unde lucra – într-o clipă, fusese despărţit de restul oamenilor, complet izolat. Şi ce altceva ar mai putea uita? Poate de vină era,

într-adevăr, oboseala; Hagopian părea să aibă dreptate. La urma urmei, nu mai era la vârsta nopţilor nedormite; acum zece ani, nici el, nici Carol n-ar fi avut o asemenea problemă.

Realiză că se crampona de iluzie; nu dorea s-o vadă fărâmiţându-se în jurul lui. Ca orice altă fiinţă umană, îşi avea şi el propriul univers; pierzându-l, ar fi pierdut tot. Inclusiv dorinţa de a trăi.

„Doctore, aş putea să te văd astă-seară?”

„De-abia ne-am despărţit”, observă Hagopian. „O nouă şedinţă nu-şi are rostul. Aşteaptă să treacă săptămâna. Între timp...”

„Am înţeles cum se menţine iluzia. Prin doze zilnice de Frohedadrină, introduse în mâncarea mea. Mergând la Los Angeles, am sărit o doză; iată de ce a dispărut un segment al sistemului. Altfel, într-adevăr, de vină e oboseala. Oricum ar fi, nu m-am înşelat: există un sistem imaginar, iar confirmarea n-o dau nici analiza sângelui, nici Universitatea din California. Carol e moartă – *şi dumneata ştii asta.* Eşti psihiatrul meu, pe Ganymede, iar eu sunt arestat aici, încă de-acum trei ani. Este aşa sau nu?” Aşteptă, dar Hagopian nu răspunse; chipul îi rămase impasibil. „N-am ajuns niciodată la Los Angeles”, continuă Cupertino. „De fapt, probabil sunt ţinut într-o arie relativ restrânsă; libertatea de mişcare e doar aparentă. Şi n-am văzut-o pe Carol azi-dimineaţă, aşa e?”

Hagopian rosti încet: „Ce înţelegi prin «analiza sângelui»? Cum te-ai gândit să încerci aşa ceva?” Zâmbi vag. „John, dacă acesta este un sistem imaginar, o astfel de analiză ar fi şi ea imaginară. Şi-atunci, la ce ţi-ar folosi?”

La asta nu se gândise. Zăpăcit, tăcu, neştiind ce să răspundă.

„Şi dosarul pe care l-ai cerut lui Green. Pe care l-ai primit şi trimis apoi la Universitatea din California pentru analiză; la rândul ei, imaginară. Deci cum ar putea astfel de rezultate...”

Cupertino îl întrerupse. „Ai greşit, doctore. Ştiai, desigur, că am vorbit cu Green, cerându-i şi, ulterior, primind dosarul; Green însuşi ţi-a spus. Dar n-aveai cum să ştii de analiza cerută la universitate; era imposibil să afli de ea. Îmi pare rău, doctore, dar o contradicţie logică internă a dovedit irealitatea structurii. Cunoşti prea multe despre mine. Şi cred că ştiu, acum, ce test final, absolut, pot aplica pentru a-mi confirma raţionamentul.”

„Ce test?” Vocea lui Hagopian era rece.

„Să mă întorc la Los Angeles. Şi s-o omor din nou pe Carol.”

„Doamne, sfinte, cum...”

„O femeie moartă de trei ani nu poate muri din nou”, răspunse Cupertino. „Evident, va fi imposibil s-o ucid.” Se aplecă să întrerupă

convorbirea.

„Aşteaptă”, vorbi precipitat Hagopian. „Ascultă, Cupertino; mă obligi să anunţ poliţia. Nu pot să te las s-o omori pe femeia aia pentru...” Se întrerupse. „Vreau să spun, să atentezi a doua oară la viaţa ei. De acord; recunosc, ţi-am ascuns unele lucruri. Într-o anume privinţă, ai dreptate: eşti pe Ganymede, nu pe Terra.”

„Înţeleg”, rosti Cupertino, şi păstră legătura.

„Însă Carol e reală”, continuă Hagopian. Transpira acum; alarmat de o posibilă întrerupere definitivă, continuă aproape bâlbâindu-se: „E la fel de reală ca noi doi. Ai încercat s-o omori şi ai dat greş; ea, în schimb, a anunţat homeoziarele despre revoltă. Din această cauză, acţiunea a reuşit doar parţial. Aici, pe Ganymede, suntem înconjuraţi de un cordon de nave militare terrane; suntem izolaţi de restul Sistemului Solar, trăim din raţii de urgenţă, ne retragem, *dar încă rezistăm.”*

„De ce acest sistem imaginar?” O groază îngheţată zvâcni în el; incapabil s-o domine, o simţi răspândindu-i-se în piept, umplându-i inima. „Cine mi l-a impus?”

„Nimeni nu ţi l-a impus. A fost un sindrom de retragere auto-provocat, datorat sentimentului tău de culpabilitate. Deoarece, Cupertino, tu eşti singurul vinovat de actuala stare de lucruri; menţionarea revoltei în discuţiile cu Carol a fost factorul hotărâtor – şi recunoşti acest lucru. Ai încercat să te sinucizi, nu ai reuşit, aşa că te-ai retras psihologic într-o fantezie compensatorie.”

„Din moment ce Carol a vorbit cu autorităţile terrane, ar trebui să fie acum...”

„Închisă. Aşa şi e. Ai vizitat-o la închisoarea din New Detroit G, aici, pe Ganymede. Sincer să fiu, nu ştiu ce efect vor avea dezvăluirile mele asupra lumii în care te-ai refugiat; s-ar putea s-o distrugă. Sau chiar să te facă să înţelegi situaţia deosebit de grea în care ne aflăm. Te-am invidiat, Cupertino, în aceşti ultimi trei ani; n-a trebuit să înfrunţi realităţile aspre îndurate de noi, ceilalţi. Acum...” Dădu din umeri. „Vom vedea.”

După o tăcere, Cupertino spuse: „Mulţumesc.”

„N-ai de ce să-mi mulţumeşti. Am făcut-o fiindcă era singurul mod de a te calma, îmi eşti pacient şi trebuie să mă gândesc la binele tău. Nimeni n-a intenţionat să te pedepsească; afecţiunea mentală de care suferi, retragerea din realitate, evidenţiază mai mult decât suficient remuşcările în privinţa stupidităţii pe care ai dovedit-o” Hagopian părea tras la faţă şi pământiu. „În orice caz, las-o în pace pe Carol; nu este menirea ta să judeci. Dacă nu mă crezi, caută în Biblie. Cât se mai află fizic în mâinile

noastre, soţia ta a fost, este şi va fi în continuare pedepsită.”

Cupertino întrerupse convorbirea.

Îl cred? se întrebă.

Încă ezita. *Carol*, gândi. *Deci ne-ai condamnat cauza, din meschinărie casnică, din răutate. Din pură afurisenie femeiască, deoarece te certaseşi cu soţul: ai condamnat o întreagă lume la trei ani de război disperat, odios.*

Se duse la toaleta din dormitor şi scoase laserul; fusese ascuns acolo, într-o cutie de Kleenex, în toţi aceşti ani de când plecase de pe Ganymede, venind pe Terra.

Acum, însă, îşi spuse, *am nevoie de el.*

Se duse la videofon şi comandă un taxi; de data aceasta nu-şi va mai folosi roata.

Vroia să ajungă cât mai repede la Carol.

O dată mi-ai scăpat, îşi spuse, îndreptându-se grăbit spre uşa apartamentului. *Dar nu şi acum. Nu a doua oară.*

Zece minute mai târziu, pornise către Los Angeles şi către Carol.

John Cupertino ţinea în faţă un exemplar din *Los Angles Times*; îl mai răsfoi o dată, căutând nedumerit articolul. Oare-l trecuse cu vederea? O crimă, o femeie atractivă, sexy, împuşcată mortal... intrase la locul de muncă al lui Carol, chiar în biroul ei, o omorâse sub ochii colegilor de serviciu, după care se întorsese şi, netulburat, ieşise afară; fuseseră cu toţii prea surprinşi şi înspăimântaţi pentru a-l mai incomoda.

Şi, cu toate astea, nimic. Homeoziarul nu sufla un cuvânt asupra celor întâmplate.

„Cauţi degeaba”, vorbi Hagopian de la birou.

„Trebuie să fie aici”, se încăpăţână Cupertino. „O crimă atât de – *ce se întâmplă?* Tulburat, dădu homeoziarul deoparte. N-avea nici un sens; sfida orice logică.

„Mai întâi”, spuse plictisit Hagopian, „laserul nu a existat; a fost o iluzie. Apoi, nu ţi-am permis să-ţi vizitezi din nou soţia, fiindcă ştiam ce ai de gând să faci – chiar tu ai spus-o. Deci: n-ai văzut-o niciodată, n-ai ucis-o niciodată, iar homeoziarul de colo nu e *Los Angeles Times*, ci *New Detroit G Star...* cu numărul de pagini redus la patru, din cauza crizei de hârtie de pe Ganymede.”

Cupertino îl privi în tăcere.

„Da, da, aşa e”, încuviinţă Hagopian. „S-a întâmplat iarăşi, John; ai acum de două ori falsa amintire a crimei. Şi fiecare eveniment e la fel de

ireal ca şi celălalt. Bietul de tine – eşti condamnat să încerci din nou şi din nou, şi de fiecare dată să dai greş. Oricât de mult ar fi urâtă Carol Holt Cupertino, deşi deplângem şi regretăm faptele ei...” Dădu din mână. „Trebuie s-o apărăm; aşa e drept. Condamnarea ei îşi urmează cursul; şi-o va ispăşi până la capăt, încă douăzeci şi doi de ani sau până ce Pământul reuşeşte să ne înfrângă şi s-o elibereze. În acest din urmă caz, vor face din ea, fără îndoială, o eroină; va fi prezentată în toate homeoziarele controlate de Pământ, de-a lungul şi de-a latul Sistemului Solar.”

„Şi i-aţi lăsa s-o captureze vie?” „Crezi că ar ajuta la ceva dacă am executa-o înainte?” se încruntă Hagopian. „Nu suntem barbari, John; nu comitem crime din răzbunare. E închisă de trei ani – pedeapsă suficientă.” Adăugă: „La fel ca şi tine. Mă întreb care dintre voi suferă mai mult.”

„Ştiu sigur că am ucis-o”, insistă Cupertino. „Am luat un taxi până la locul ei de muncă. Falling Star Associates din San Francisco, firma care controlează Six-Planet; biroul se află la etajul şase.” Îşi aminti ascensorul, chiar şi pălăria pe care celălalt pasager, o femeie între două vârste, o purta. Îşi aminti secretara zveltă, roşcată, care o chemase pe Carol la interfon; îşi aminti trecerea prin forfota birourilor interioare, confruntarea subită dintre ei. Carol se ridicase să-l primească – era în spatele biroului – şi observase imediat laserul; înţelegerea îşi făcuse loc pe chipul ei; încercase să fugă, să scape... şi totuşi, atunci când ea era la uşa opusă, cu mâna pe clanţă, o omorâse.

„Crede-mă pe cuvânt”, spuse Hagopian, „Carol este cât se poate de vie.” Se răsuci spre videofon, tasta: „Uite, o sun, o chem în faţa ecranului; vorbeşte cu ea.”

Amorţit, Cupertino aştepta imaginea. Era Carol.

„Bună”, zâmbi ea, recunoscându-l.

„Bună”, rosti şovăitor.

„Cum le simţi?” întrebă Carol.

„O.K.” Adăugă stângaci: „Dar tu?”

„Bine. Deşi mi-e cam somn, din cauza vizitei tale matinale.”

Închise. „În regulă.” Se întoarse spre Hagopian. „M-am convins.” Evident, Carol trăia şi nu păţise nimic; de fapt, nici măcar nu părea a avea cunoştinţă despre un al doilea atentat la viaţa ei. Iar el nici nu ajunsese la locul de muncă al soţiei sale; Hagopian spunea adevărul.

Loc de muncă? Celulă de închisoare, mai degrabă. Dacă era să-l creadă pe Hagopian. Şi ce motive ar fi avut să se îndoiască de spusele lui?

Cupertino se ridica. „Pot să plec? M-aş duce acasă: sunt sfârşit. În noaptea asta vreau să dorm.”

„E uimitor că te mai ţii încă pe picioare, după aproape cincizeci de ore nedormite. Neapărat du-te şi odihneşte-te. O să vorbim mai târziu.” Hagopian zâmbi încurajator.

Frânt de oboseală, John Cupertino ieşi din cabinet; se opri afară, pe trotuar, cu mâinile în buzunare, tremurând în noaptea rece, apoi se urcă nesigur în roata parcată.

„Acasă”, comandă.

Roata se îndepărtă lin de bordură, intrând în trafic.

Pot încerca încă o dată, realiză brusc Cupertino. *De ce nu? Şi, de data asta, pot chiar reuşi. Ce dacă am dat greş de două ori? Nu înseamnă că sunt condamnat să dau greş mereu.*

Se adresă roţii: „Mergem la Los Angeles.”

Pilotul automat ţăcăni la alegerea principalei artere spre Los Angeles, Autostrada 99.

La sosirea mea acolo, va fi încă adormită, gândi Cupertino. *Şi suficient de confuză ca să-mi dea drumul să intru. Atunci...*

Poate acum revolta va reuşi.

I se părea că undeva, în raţionamentele făcute, se strecurase o eroare, un punct slab. Dar n-ar fi putut să-l precizeze; era prea obosit. Se lăsă pe spate, în scaun; pilotul automat conducea şi el închise ochii, încercând să doarmă. În câteva ore va ajunge în Pasadena de Sud, la conaptul lui Carol. Poate, după moartea ei, va izbuti, în sfârşit, să se odihnească; merita asta din plin.

Mâine dimineaţă, gândi, *dacă totul merge bine, se va sfârşi.* Apoi îşi aminti iar de homeoziar şi se întrebă de ce nu figura crima în cuprins. *Ciudat*, gândi. *Mă întreb oare de ce.*

Roata, cu o sută şaizeci de kilometri pe oră – în definitiv, decuplase sistemul automat de comandă al vitezei – se năpusti spre ceea ce John Cupertino credea a fi Los Angeles şi soţia sa adormită.

Traducere de
Cristian Lăzărescu